

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ครอบครัวเป็นสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในสังคมปัจจุบัน สจ๊วต (Stuart, 1991 cited in Friedman, 1992) ได้มองครอบครัวว่าเป็นหน่วยหรือระบบที่มีความผูกพันกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีการทำหน้าที่ร่วมกันทางด้านการป้องกัน สนับสนุนเลี้ยงดู และการดำรงอยู่ในสังคมของสมาชิกแต่ละคน โดยที่สมาชิกในครอบครัวจะอยู่ด้วยกันหรือไม่ก็ตาม อาจจะมีหรือไม่มีบุตร และสมาชิกอาจจะไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกันโดยตรง ซึ่ง ไอซีเอ็น (International Council of Nurses (ICN), 2001) ได้มองครอบครัวว่าเป็นกลุ่มของบุคคลที่อยู่รวมกันเป็นสังคม หรือมีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นสายเลือดเดียวกัน มีความสัมพันธ์กันทางครอบครัว ภาวะทางอารมณ์ และมีความสัมพันธ์กันทางกฎหมาย ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดหน่วยหนึ่งของสังคม ซึ่ง ฟรีดแมน (Friedman, 1992) ได้มองครอบครัวคือกลุ่มของบุคคลสองคนหรือมากกว่าสองคนที่ให้ความร่วมมือกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีความผูกพันทางอารมณ์ และสมาชิกในครอบครัวก็มองว่าตนเองก็เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวเช่นกัน สมาชิกในครอบครัวจะมีสัมพันธภาพซึ่งกันและกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าครอบครัวจะมีเพียงบุคคลที่มีสายเลือดเดียวกันหรือมีการแต่งงานอยู่ด้วยกันเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเป็นบุคคลที่อยู่รวมกันมากกว่าสองคน โดยอาจจะอยู่ด้วยกัน โดยไม่ได้แต่งงาน สมาชิกในครอบครัวยังเป็นเด็กอยู่ ครอบครัวเกย์หรือเลสเบียน ครอบครัวที่มีบิดาหรือมารดาเลี้ยงดูบุตรตามลำพัง และครอบครัวเดี่ยวด้วย

การที่จะดำรงชีวิตครอบครัวไว้ให้ได้ดั่งนั้น สมาชิกทุกคนในครอบครัวต้องมีส่วนร่วมกันในการทำกิจกรรมหรือภารกิจในครอบครัวเพื่อคงไว้ซึ่งความสมดุลของครอบครัว หากครอบครัวขาดสมาชิกในครอบครัวไปก็จะทำให้โครงสร้างของครอบครัวเปลี่ยนไป ซึ่งในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายอย่าง และพบว่าการเปลี่ยนแปลงที่จะก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของครอบครัวได้ คือปัญหาการหย่าร้างของคู่สามีภรรยา จากสถิติในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าในปี 1998 ในคู่สมรสจำนวน 2,267,854 คู่ จะมีการหย่าร้างจำนวน 947,384 คู่ ในปี 1999 จากจำนวนคู่สมรส จำนวน 2,366,623 คู่ มีการหย่าร้างจำนวน 944,317 คู่ และในปี 2000 พบว่ามีคู่ที่หย่าร้างจำนวน 957,200 คู่ จากจำนวนคู่สมรส 2,355,055 คู่ (อัตราการหย่าร้างในประเทศ U.S., 2547) ในประเทศไทย อัตราการหย่าร้างก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน มีจำนวนผู้จดทะเบียนหย่าเพิ่มขึ้นจาก 53,560 คู่ ใน พ.ศ. 2538 และ 67,551 คู่ ใน พ.ศ. 2541 ในปี พ.ศ. 2545

มีจำนวนคู่ที่หย่าร้างเพิ่มขึ้นเป็น 77,735 คู่ และในจังหวัดปราจีนบุรีพบว่า ในปี พ.ศ. 2545 มีคู่ที่หย่าร้างจำนวน 559 คู่ จากจำนวนประชากรในจังหวัดปราจีนบุรี 452,822 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2546)

จากการศึกษาในนักเรียนมัธยมปลายทั่วประเทศพบว่า ร้อยละ 6.5 มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างหรือแยกทางกัน (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2540) ซึ่งการหย่าร้างนี้ก็จะส่งผลกระทบต่อจิตใจของคู่สมรสเอง และบุตร โดยเฉพาะบุตรที่อยู่ในระยะวัยรุ่น มีผลต่อการพัฒนาการทำให้ล่าช้าหรือเร็วกว่าปกติได้ (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2540) บุตรวัยรุ่นจะมีความรู้สึกไม่สบายใจ และมีอารมณ์โกรธที่รุนแรง และในขณะเดียวกันก็ต้องการความเป็นอิสระ และการมีเอกลักษณ์ของตนเอง อาจมีความเศร้าโศก เสียใจ ต่อการสิ้นสุดชีวิตสมรสของบิดากับมารดา และชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นซึ่งเป็นผลกระทบยาวต่อวัยรุ่น ที่พบบ่อยคือ มีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่อบิดามารดา มีปัญหาในการเรียน และยังพบว่าวัยรุ่นหญิง จะได้รับผลกระทบจากการหย่าร้างมากกว่าวัยรุ่นชาย โดยเฉพาะความรู้สึกมีคุณค่าของความเป็นผู้หญิงลดลง มีความบกพร่องเกี่ยวกับการพัฒนาในการมีความรักกับต่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับชีวิตสมรสต่อไป (สมภพ เรืองตระกูล, 2543) และพบว่าครอบครัวที่หย่าร้างจะส่งผลกระทบต่อเด็กวัยรุ่น ทำให้เด็กวัยรุ่นมีอารมณ์ซึมเศร้าระดับปานกลางถึงรุนแรง ประมาณ 1 ใน 3 ภาวะครอบครัวแตกแยก ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับบิดามารดา การที่บิดามารดาไม่ได้เป็นผู้เลี้ยงดูเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้า (อุมาพร ตรังคสมบัติ และดุสิต ถิ่นะพิชิตกุล, 2539 ก)

ส่วนการศึกษาของ เรไร ทิวะทัศน์ (2535) ได้ศึกษาภาวะซึมเศร้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตจังหวัดชลบุรี จำนวน 871 คนพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา และการอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อภาวะซึมเศร้าของวัยรุ่น คิม และอีร์มอลินา (Kim & Ermolina, 1998) ได้ศึกษาถึง การทำหน้าที่ของครอบครัวที่บกพร่อง และภาวะซึมเศร้าของวัยรุ่นเกาหลีอายุ 13-18 ปี จำนวน 1,490 คน พบว่าการทำหน้าที่ของครอบครัวและความผูกพันในครอบครัวที่แตกต่างกัน ตามวัฒนธรรมหรือสังคม มีผลทำให้วัยรุ่นมีภาวะซึมเศร้าที่แตกต่างกันและครอบครัวที่มีการทำหน้าที่ในด้านความผูกพันต่ำจะทำให้วัยรุ่นมีภาวะซึมเศร้าได้มาก

เนื่องจากการเลี้ยงดูบุตรของบิดาหรือมารดา ที่มีการหย่าร้างซึ่งจะต้องรับภาระในการดูแลบุตรตามลำพัง จะต้องยอมรับและปรับบทบาทของตนเองในการทำหน้าที่ของครอบครัวให้สมบูรณ์ที่สุด หากมีการทำหน้าที่ของครอบครัวได้อย่างเหมาะสมก็จะทำให้บุตรซึ่งอยู่ในวัยรุ่นมีการปรับตัวและมีพัฒนาการที่ดี ซึ่งจะเป็นผลต่อสุขภาพจิตที่ดีของบุตรได้ และในขณะเดียวกัน หากครอบครัวที่มีทั้ง บิดาและมารดาเป็นผู้ที่อบรมเลี้ยงดูบุตร เป็นครอบครัวปกติ แต่มีการทำหน้าที่ของครอบครัวที่ไม่เหมาะสม มีความบกพร่องต่อการทำหน้าที่ ก็จะส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความมั่นคงของครอบครัว รวมทั้งสภาพจิตใจของบุตรวัยรุ่นด้วย ซึ่งอาจจะทำให้วัยรุ่นมีภาวะซึมเศร้ามากขึ้นได้ (เดือนใจ โคตรสมบัติ, 2544)

ดังนั้นการทำหน้าที่ของครอบครัวจึงมีบทบาทสำคัญต่อการเกิดภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น ซึ่งพบว่าในครอบครัวที่มีการทำหน้าที่ได้ดีมีเวลาอยู่กับครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้วัยรุ่นมีภาวะซึมเศร้าน้อยลง (เดื่อนใจ โคตรสมบัติ, 2544) การทำหน้าที่ของครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญต่อความผาสุกทางจิตใจ ทำให้วัยรุ่นมีความพึงพอใจในชีวิต รู้สึกมีคุณค่าในตนเอง รู้สึกมีอำนาจ ซึ่งจะป้องกันการเกิดภาวะซึมเศร้า การคิดฆ่าตัวตาย พฤติกรรมที่เป็นปัญหา เช่น การกระทำที่ผิดกฎหมาย และพบว่าครอบครัวที่มีการทำหน้าที่ไม่บกพร่อง มีความแข็งแกร่ง จะทำให้วัยรุ่นเกิดการปรับตัว ได้ดีกว่าวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่บกพร่องในการทำหน้าที่ (Shek, 2002) นอกจากนี้ยัง พบว่าสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวก็มีความสำคัญต่อการเกิดภาวะซึมเศร้าของวัยรุ่น พาโลซาารี และอาโร (Palosaari & Aro, 1995) ได้ศึกษาเกี่ยวกับครอบครัวหย่าร้าง การเห็นคุณค่าในตนเอง และความซึมเศร้าในวัยรุ่นอายุ 16-22 ปี จำนวน 1,656 คน พบว่าความใกล้ชิดผูกพันภายในครอบครัว จะเป็นปัจจัยที่ช่วยป้องกันการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ จากการเกิดภาวะซึมเศร้า เช่นเดียวกับบทความของ ฮเวนสไตน์ (Hauenstein, 2003) กล่าวว่า การเกิดภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นนั้น สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากสัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี บิดามารดามีสัมพันธภาพที่ไม่ดีต่อกันหรือมีการหย่าร้างกันเกิดขึ้น ก็จะส่งผลให้บุตรวัยรุ่นมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้เช่น เกเร ดิสดารเสพฤคิต และกระทำผิดกฎหมาย เป็นต้น พบว่าวัยรุ่นร้อยละ 26.7 ที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาแยกทางหรือหย่าร้างกันทำให้วัยรุ่นมีการกระทำที่ผิดกฎหมาย (ปัทมา ศิริเวช และคณะ, 2541)

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันพบปัญหาความซึมเศร้าเกิดขึ้นกับวัยรุ่นได้บ่อย ซึ่งได้มีการศึกษาของ กัทธินาฏ บุญชู (2543) ได้สำรวจความชุกของภาวะซึมเศร้าในเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 1,700 คน พบว่ามีคะแนนซึมเศร้า ≥ 22 คือมีภาวะ ซึมเศร้าในระดับสูงจำนวนร้อยละ 28.8 และพบในนักเรียนหญิงมีภาวะซึมเศร้ามากกว่านักเรียนชาย ร้อยละ 5 ส่วน ศิริอร ฤทธิไกรรัตน์ (2544) ศึกษาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1,369 คน พบว่ามีความซึมเศร้า ร้อยละ 14.4 และของ เรไร ทิเวทน์ (2535) ศึกษาภาวะซึมเศร้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดชลบุรี จำนวน 871 คน พบว่ามีความซึมเศร้าร้อยละ 22.04 และในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดมหาสารคามจำนวน 709 คน โดยการศึกษาของ ลัดดา แสนสิทา พบว่าวัยรุ่นร้อยละ 69.11 มีความซึมเศร้าที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ และมีจำนวนร้อยละ 20.03 ที่มีภาวะซึมเศร้าระดับมาก และร้อยละ 3.24 มีภาวะซึมเศร้าที่รุนแรง จะเห็นได้ว่าในกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่นั้นจะมีภาวะซึมเศร้าที่สูงและจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดมีประสิทธิภาพด้านการเรียน ลดลงดิสดารเสพฤคิต มีปัญหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีพฤติกรรมแบบเกรี้ยวกราด ทำลายหรือลักขโมยทรัพย์สิน ฝ่าฝืนกฎระเบียบ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรซึ่งจะทำให้มีการติดเชื้อหรือตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้หากไม่มีการป้องกันที่ถูกต้อง มีการมองเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ มองตนเองในแง่ลบ

ไม่มั่นใจในอนาคต (ปรีชา สุวักบุตร, 2543; สมภพ เรื่องตระกูล, 2543; อุมพร ตรังคสมบัติ และดุสิต ลิขนะพิชิตกุล, 2539 ข) และสุดท้ายมีพฤติกรรมการฆ่าตัวตายสูง โดยการศึกษาของ อุมพร ตรังคสมบัติ และอรรพรรณ หนูแก้ว (2541) ได้ศึกษาพฤติกรรมฆ่าตัวตายของวัยรุ่นอายุ 13-20 ปี พบว่ามีเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเคยฆ่าตัวตาย ร้อยละ 34.2 % และพบว่ายังคงมีพฤติกรรมคิดที่จะฆ่าตัวตายอีกจำนวนร้อยละ 16.9 และพบว่า ร้อยละ 90 ของเด็กที่คิดฆ่าตัวตายเป็นโรคทางจิตเวชโดยเฉพาะโรคซึมเศร้า (สมภพ เรื่องตระกูล, 2543)

เนื่องจากการศึกษาในประเทศไทยที่ผ่านมา มีการศึกษาความชุกของภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวปกติ พบว่ามีภาวะซึมเศร้าเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะจะพบได้บ่อยในวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาภาวะซึมเศร้าจากกลุ่มวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวปกติ ซึ่งยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นที่มาจาก ครอบครัวหย่าร้าง และยังไม่มีการเปรียบเทียบภาวะซึมเศร้าที่มีวัยรุ่นมาจากทั้งครอบครัวปกติและครอบครัวหย่าร้าง รวมทั้งยังไม่มีการศึกษาถึงการทำหน้าที่ในครอบครัวหย่าร้างว่ามีการทำหน้าที่ครอบครัวเป็นอย่างไร และไม่ได้มีการเปรียบเทียบกับหน้าที่ของครอบครัวปกติ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาการทำหน้าที่ของครอบครัว และภาวะซึมเศร้าในนักเรียนวัยรุ่น โดยมีการเปรียบเทียบระหว่าง ครอบครัวหย่าร้างกับครอบครัวปกติ เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างการทำหน้าที่ของครอบครัวและภาวะซึมเศร้าที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นที่มีโครงสร้างของครอบครัวที่ต่างกัน และการทำหน้าที่ของครอบครัวจะทำนายภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น ได้แค่ไหน ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ สามารถเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ครอบครัวมีการทำหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นและเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาทางสุขภาพจิตของวัยรุ่นได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบการทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวหย่าร้างกับครอบครัวปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะซึมเศร้าของนักเรียนวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวหย่าร้างกับครอบครัวปกติ
3. เพื่อศึกษาการทำนาย ของการทำหน้าที่ของครอบครัวกับภาวะซึมเศร้าในนักเรียนวัยรุ่น

สมมติฐานการวิจัย

1. ครอบครัวของนักเรียนวัยรุ่นที่ปกติมีการทำหน้าที่ของครอบครัว ดีกว่าครอบครัวของนักเรียนวัยรุ่นที่หย่าร้าง

2. นักเรียนวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวหย่าร้างมีภาวะซึมเศร้าสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวปกติ

3. การทำหน้าที่ของครอบครัว สามารถทำนายภาวะซึมเศร้าของนักเรียนวัยรุ่นได้

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของนักเรียนวัยรุ่น และภาวะซึมเศร้าของนักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 4-6) ในโรงเรียนรัฐบาล และเอกชน จังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2547 ซึ่งเป็นนักเรียนวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวปกติและครอบครัวหย่าร้างเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

การทำหน้าที่ของครอบครัว หมายถึง กระบวนการหรือพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัว ปฏิบัติต่อกัน หรือจัดการร่วมกันในเรื่อง การแก้ปัญหา การสื่อสาร บทบาท การตอบ-สนองทาง อารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม และการทำหน้าที่ทั่วไป ซึ่งวัดด้วย แบบประเมินการทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของนักเรียนวัยรุ่นซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย โดยใช้แบบประเมิน CFI ของ อุมพร ตรังคสมบัติ (2540) และแบ่งการทำหน้าที่ของ ครอบครัวเป็นดังนี้

1. การแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถ หรือ วิธีการที่ครอบครัวใช้ในการแก้ปัญหา โดยมี การแยกแยะประเด็นปัญหา มีการสื่อสารให้เข้าใจกันเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น การวางแผนแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสม ดำเนินการแก้ปัญหาตามวิธีที่เลือก ติดตามให้การแก้ปัญหา นั้นเป็นไปอย่างครบถ้วน และประเมินความสำเร็จของวิธีแก้ปัญหา

2. การสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว โดยพิจารณาความชัดเจนของข้อมูล และมีการสื่อได้ตรงกับบุคคลเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ โดยตรง

3. บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่ครอบครัวกำหนดขึ้นสำหรับการดำเนินการกิจต่าง ๆ ของครอบครัว โดยพิจารณาถึงความชัดเจน และความยุติธรรมในการมอบหมายภารกิจให้แก่ สมาชิก ความเหมาะสม ความพึงพอใจ และดูแลให้สมาชิกในครอบครัวรับผิดชอบในบทบาท ของตนเอง

4. การตอบสนองทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะตอบสนองทางอารมณ์ต่อกันและกันอย่างเหมาะสม ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ เช่น ความรัก เป็นสุข กลัว โกรธ โดยพิจารณาถึงความสามารถในการแสดงอารมณ์ออกมาได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

5. ความผูกพันทางอารมณ์ หมายถึง ระดับความผูกพัน ห่วงใยสมาชิกแต่ละคนที่มีต่อกัน รวมทั้งการแสดงออกซึ่งความสนใจ การเห็นคุณค่าซึ่งกันและกันของสมาชิกในครอบครัว

6. การควบคุมพฤติกรรม หมายถึง วิธีการที่ครอบครัวควบคุมหรือจัดการกับพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว เพื่อให้ปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม

7. การทำหน้าที่ทั่วไป หมายถึง การปฏิบัติภารกิจต่อสมาชิกในครอบครัว เพื่อให้เกิดความไว้วางใจกัน และให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ภาวะซึมเศร้า หมายถึง การมีอารมณ์เศร้า หรือ ไม่มีความสุข ความอยากอาหารเปลี่ยนแปลง แบบแผนการนอนเปลี่ยนแปลง รู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ ความสามารถในการคิด หรือสมาธิลดลง รู้สึกสิ้นหวังมองถึงต่าง ๆ ในแง่ร้าย มีความคิดหมกมุ่นเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย ซึ่งประเมินได้โดยใช้แบบวัดภาวะซึมเศร้า CES -D โดยใช้เกณฑ์คะแนนรวมตั้งแต่ 22 คะแนนขึ้นไป ถือว่ามีภาวะซึมเศร้า (อุมาพร ตรังคสมบัติ, วชิระ ลาภบุญทรัพย์ และปิยะฉัตร หะวานนท์, 2540)
วัยรุ่น หมายถึง เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล และเอกชน จังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2547

ครอบครัวหย่าร้าง หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดามีการหย่าร้างกัน โดยมีการจดทะเบียนหย่าหรือไม่ได้จดทะเบียนหย่าก็ได้ (Separated)

ครอบครัวปกติ หมายถึง ครอบครัวที่ประกอบด้วยบิดาและมารดาเป็นผู้ดูแลและเลี้ยงดูบุตร โดยมีสถานภาพสมรสอยู่

นักเรียนที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง หมายถึง เด็กนักเรียนที่อยู่กับบิดาหรือมารดาเพียงคนเดียว หรืออาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาที่แต่งงานใหม่ หรืออาศัยอยู่กับญาติพี่น้องโดยไม่มีบิดาและมารดา ภายหลังการหย่าร้าง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงอัตราของการมีภาวะซึมเศร้าของบุตรวัยรุ่น ในครอบครัวปกติและครอบครัวหย่าร้าง

2. เพื่อเป็นแนวทางให้ครอบครัวมีการส่งเสริมการทำหน้าที่ของครอบครัว เพื่อป้องกันการเกิดภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น

3. เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรได้ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ของวัยรุ่นเพื่อลดภาวะซึมเศร้า และป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจิตที่รุนแรง ได้แก่ พฤติกรรมฆ่าตัวตาย

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University